

Wprowadzenie do grafiki maszynowej. Wprowadzenie do Animacji. Sterowanie ruchem

Aleksander Denisiuk
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
Olsztyn, ul. Słoneczna 54
denisjuk@matman.uwm.edu.pl

Wprowadzenie do Animacji. Sterowanie ruchem

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

Najnowsza wersja tego dokumentu dostępna jest pod adresem

<http://wmii.uwm.edu.pl/~denisjuk/uwm>

Zagadnienie
Interpolacji

❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

Zagadnienie Interpolacji

Zagadnienie interpolacji

Zagadnienie
Interpolacji

❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Dane są wartości parametrów w klatkach kluczowych
  - ◆ współrzędne położenia, kąt nachylenia, obrót ręki robota, etc
- Określić wartości w klatkach pośrednich
  - ◆ rozpędzanie i spowalnianie, ciągłość

Interpolacja a aproksymacja

Zagadnienie
Interpolacji

❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Interpolacja: krzywe przechodzą dokładnie przez punkty
  - ✦ krzywe sklejane, interpolacja Hermite'a
- Aproksymacja: dane są punkty kontrolne
  - ✦ krzywe Béziera, B-sklejane

Złożoność funkcji

Zagadnienie
Interpolacji

❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Wielomiany trzeciego stopnia
  - ◆ można podawać położenia i prędkości punktów końcowych
- Wielomiany niższego stopnia
  - ◆ nie mają punktów przegięcie
  - ◆ krzywe są płaskie
- Wielomiany wyższego stopnia
  - ◆ nie dają istotnych korzyści
  - ◆ są bardziej skomplikowane obliczeniowo

Ciągłość

Zagadnienie
Interpolacji

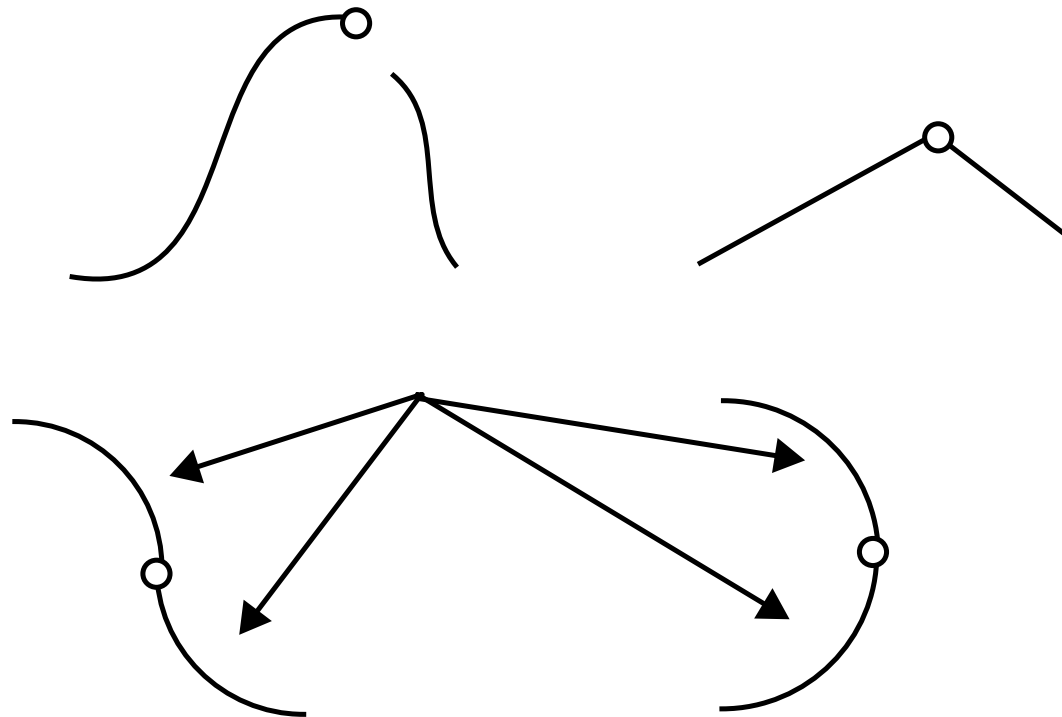
❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Ciągłość zerowego rzędu
- Ciągłość pierwszego rzędu: ciągły kierunek stycznej (prędkość)
- Ciągłość drugiego rzędu: ciągła krzywizna (przyśpieszenie)

Globalna i lokalna kontrola kształtu

Zagadnienie
Interpolacji

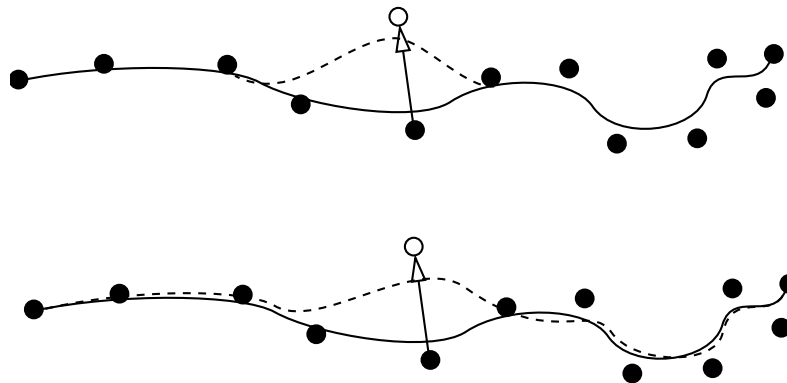
❖ Zagadnienie
interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Kontrola lokalna
  - ✦ zmiana jednego punktu ma wpływ na ograniczoną część
    - splajny Catmulla-Roma, B-spline
- Kontrola globalna
  - ✦ zmiana jednego punktu ma wpływ na całą krzywą
    - interpolacja Lagrange'a

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

- ❖ Sterowanie ruchem
- ❖ Obliczanie długości łuku
- ❖ Metody numeryczne
- ❖ Sterowanie prędkością
- ❖ Rozpędzanie i zatrzymanie
- ❖ Ogólne funkcje odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

Sterowanie Ruchem

Sterowanie ruchem punktu wzdłuż krzywej

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

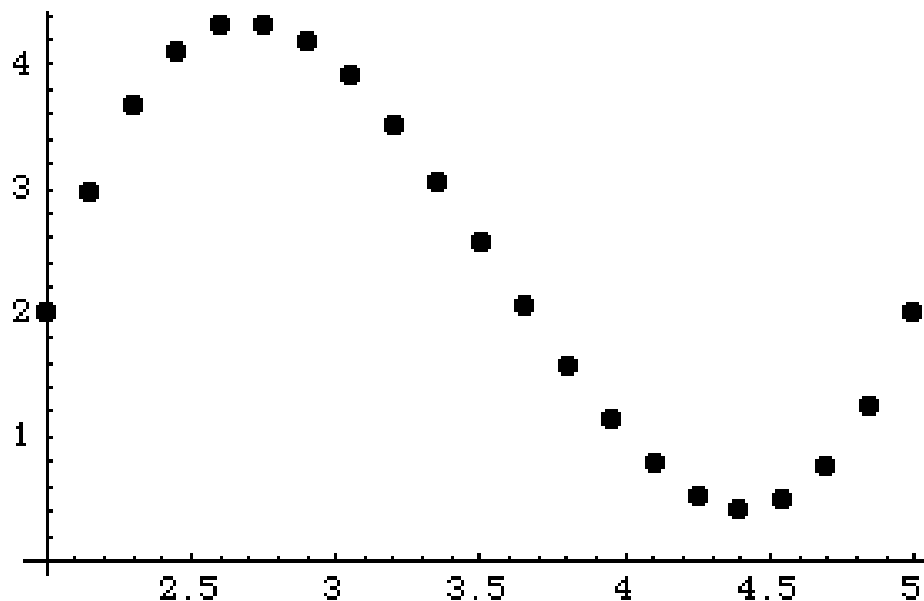
❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Określona jest funkcja interpolacyjna $P(u) \in \mathbb{R}^3$
  - ✦ równomierna zmiana parametru u nie oznacza ruchu ze stałą prędkością
  - ✦ parametryzacja łukowa $s = s(u)$, $\text{length}(u_1, u_2)$

Obliczanie analityczne

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- $\text{length}(u_1, u_2) = \int_{u_1}^{u_2} |\dot{P}(u)| du =$
 $\int_{u_1}^{u_2} \sqrt{\left(\frac{dx(u)}{du}\right)^2 + \left(\frac{dy(u)}{du}\right)^2 + \left(\frac{dz(u)}{du}\right)^2} du$
  - ◆ krzywa sześcienna
  - ◆ płaska krzywa kwadratowa

Przybliżone obliczanie

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Dane są węzły $u_0 \leq u_1 \leq \dots \leq u_n$
- Obliczamy $P(u_0), \dots, P(u_n)$
- Tablica odległości:
  - ◆ $G(0) = 0,$
  - ◆ $G(1) = \text{dist}(P_0, P_1),$
  - ◆ $G(2) = G(1) + \text{dist}(P_1, P_2),$
  - ◆ etc
- Dla oszacowania długości używana jest interpolacja liniowa
- $\text{length}(u_1, u_2) \approx G(u_2) - G(u_1)$

Przykład

Zagadnienie Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie ruchem

❖ Obliczanie długości łuku

❖ Metody numeryczne

❖ Sterowanie prędkością

❖ Rozpędzanie i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie Ścieżek

i	u	G
0	0,00	0,000
1	0,05	0,080
2	0,10	0,150
3	0,15	0,230
4	0,20	0,320
5	0,25	0,400
6	0,30	0,500
7	0,35	0,600
8	0,40	0,720
9	0,45	0,800
10	0,50	0,860

i	u	G
11	0,55	0,900
12	0,60	0,910
13	0,65	0,920
14	0,70	0,932
15	0,75	0,944
16	0,80	0,959
17	0,85	0,972
18	0,90	0,984
19	0,95	0,998
20	1,00	1,000

- $s(0,73) \approx 0,939$
- $u(0,75) \approx 0,41875$

Błędy obliczeniowe

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Gęstsze tablicowanie
- Interpolacja wyższego rzędu
- Adaptacja

$$\left| \|P(0) - P(1)\| - \left(\|P(0) - P\left(\frac{1}{2}\right)\| + \left\| P\left(\frac{1}{2}\right) - P(1) \right\| \right) \right| < \varepsilon$$

Całkowanie numeryczne

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Kwadratura Gaussa $\int_{-1}^1 f(u) du \approx \sum_i w_i f(i)$
- Dowolny przedział
- Adaptacja

Rozwiązywanie równań

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- $\text{length}(u_0, u) = s$
- Metoda Newtona $f(t) = 0$

$$t_{n+1} = t_n - \frac{f(t_n)}{f'(t_n)}$$

- Metoda siecznych
- Wyszukiwanie binarne

Sterowanie prędkością

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- $s(t)$, gdzie t — czas
- Ruch ze stałą prędkością
  - ◆ $s(t)$ jest funkcją liniową
- ease-in/ease-out
  - ◆ $P(u(s(t)))$
- Funkcja odległości powinna być monotoniczna
- Funkcja odległości powinna być ciągła
- Normalizacja: $s \in [0, 1]$, $t \in [0, 1]$

$\sin t$

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- $s(t) = \text{ease}(t) = \frac{\sin\left(\pi t - \frac{\pi}{2}\right) + 1}{2}$

Fragmenty funkcji sinusoidalnej

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

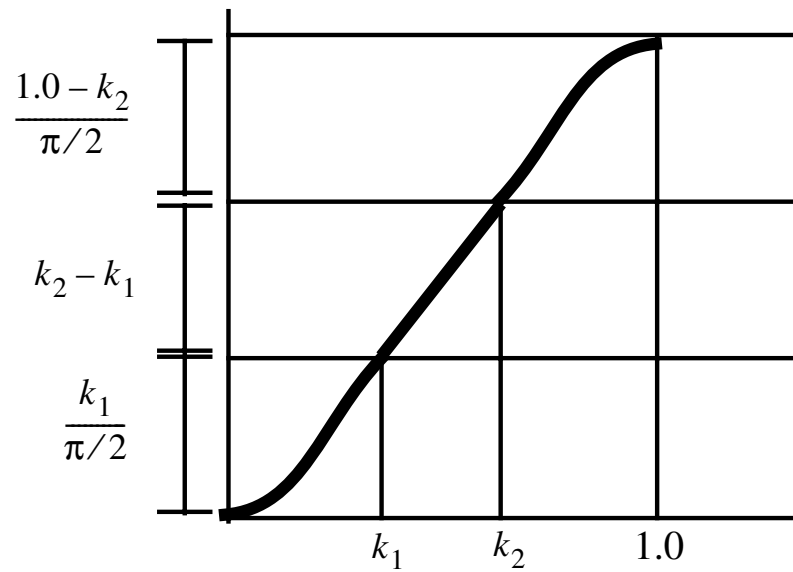
Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

● $\text{ease}(t) =$

$$\begin{cases} \frac{2k_1}{\pi f} \left(\sin\left(\frac{\pi t}{2k_1} - \frac{\pi}{2}\right) + 1 \right), & \text{dla } t < k_1 \\ \left(\frac{2k_1}{\pi} + t - k_1 \right) / f, & \text{dla } k_1 \leq t < k_2 \\ \left(\frac{2k_1}{\pi} + k_2 - k_1 + \frac{2(1-k_2)}{\pi} \sin\left(\frac{\pi(t-k_2)}{2(1-k_2)}\right) \right) / f, & \text{dla } k_2 \leq t \end{cases}$$

gdzie $f = 2k_1/\pi + k_2 - k_1 + 2(1 - k_2)/\pi$.

Wielomian trzeciego stopnia

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- $\text{ease}(t) = -2t^3 + 3t^2$
- Styczne w końcach przedziału $[0, 1]$ są poziome
- brak przedziału ze stałą prędkością

Stałe przyspieszenie

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

$$\bullet \quad a(t) = \begin{cases} a_+ & \text{dla } 0 < t < t_1, \\ 0 & \text{dla } t_1 < t < t_2, \\ a_- & \text{dla } t_2 < t < 1. \end{cases}$$

$$\bullet \quad v(t) = \begin{cases} v_0 \frac{t}{t_1} & \text{dla } 0 < t < t_1, \\ v_0 & \text{dla } t_1 < t < t_2, \\ v_0 \left(1 - \frac{t-t_2}{1-t_2}\right) & \text{dla } t_2 < t < 1. \end{cases}$$

$$\bullet \quad s(t) = \begin{cases} v_0 \frac{t^2}{2t_1} & \text{dla } 0 < t < t_1, \\ v_0 \frac{t_1}{2} + v_0(t - t_1) & \text{dla } t_1 < t < t_2, \\ v_0 \frac{t_1^2}{2} + v_0(t - t_1) + v_0 \left(1 - \frac{1}{2} \frac{t-t_2}{1-t_2}\right) (t - t_1) & \text{dla } t_2 < t < 1. \end{cases}$$

Dopasowanie do danej prędkości

Zagadnienie Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie ruchem

❖ Obliczanie długości łuku

❖ Metody numeryczne

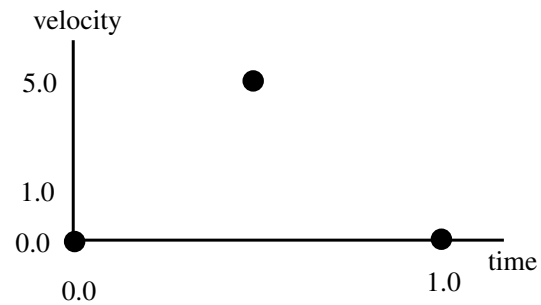
❖ Sterowanie prędkością

❖ Rozpędzanie i zatrzymanie

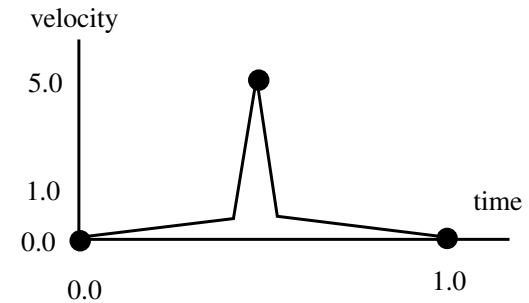
❖ Ogólne funkcje odległości

Animacja Orientacji

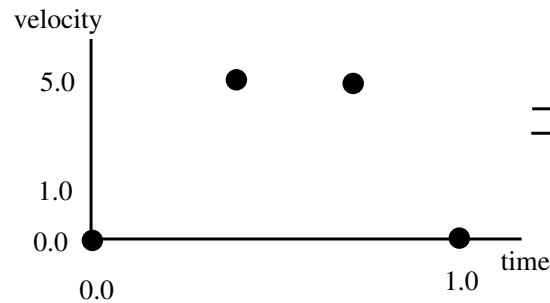
Wykorzystanie Ścieżek

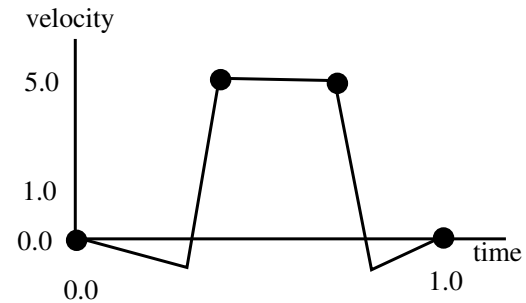
User specified velocities

Possible solution to enforce total distance covered equal to one

User specified velocities

Possible solution to enforce total distance covered (signed area under the curve) equal to one

Przykłady funkcji odległości

Zagadnienie Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie ruchem

❖ Obliczanie długości łuku

❖ Metody numeryczne

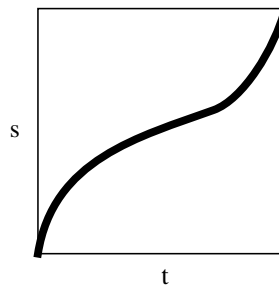
❖ Sterowanie prędkością

❖ Rozpędzanie i zatrzymanie

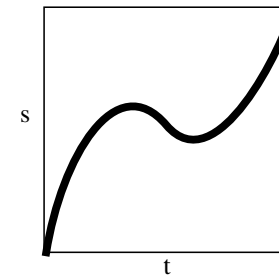
❖ Ogólne funkcje odległości

Animacja Orientacji

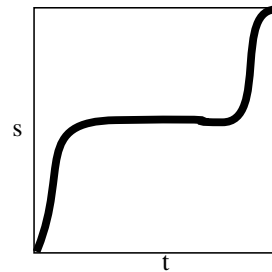
Wykorzystanie Ścieżek

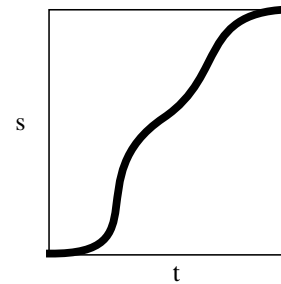
a) starts and ends abruptly

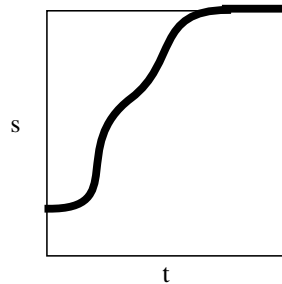
b) backs up

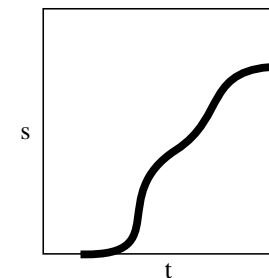
c) stalls

d) smoothly starts and stops

e) starts part way along the curve and gets to the end before $t=1.0$

f) waits awhile before starting and doesn't get all the way to the end

Warunki na ruch

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

❖ Sterowanie
prędkością

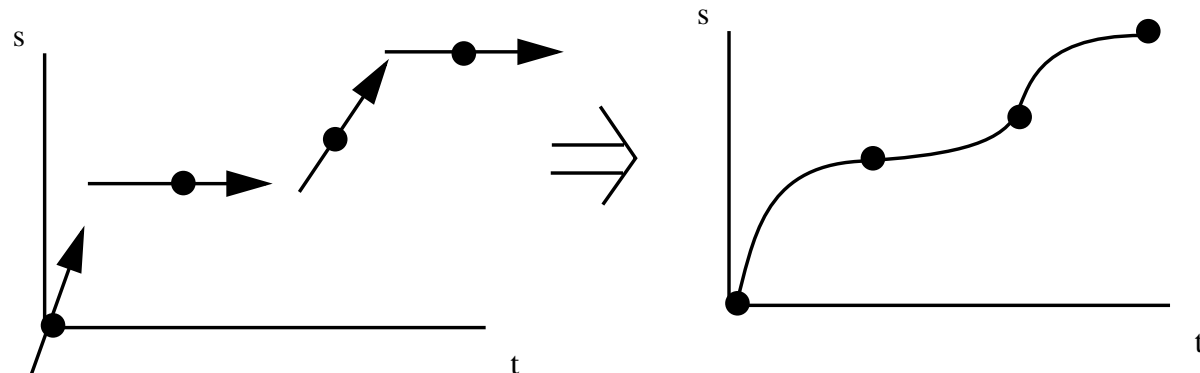
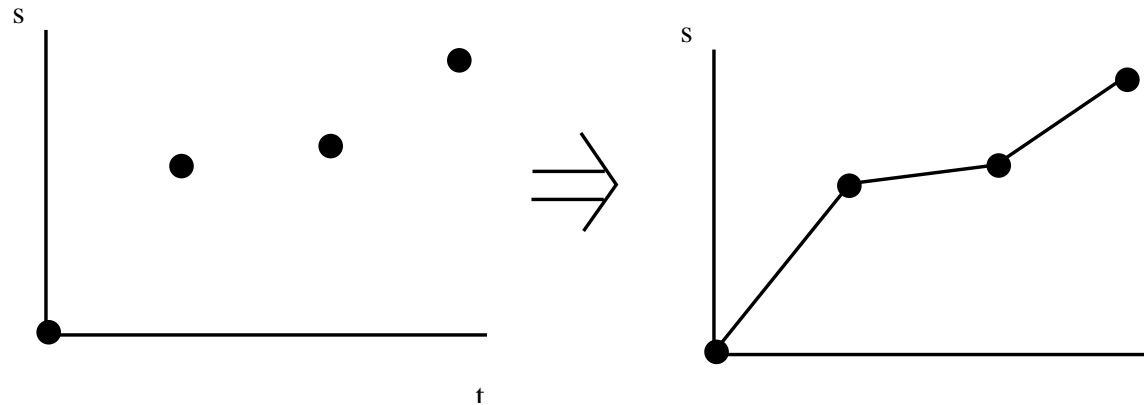
❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

● (t_i, s_i, v_i, a_i)

Dopasowanie do par położenie-czas

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

❖ Sterowanie
ruchem

❖ Obliczanie
długości łuku

❖ Metody
numeryczne

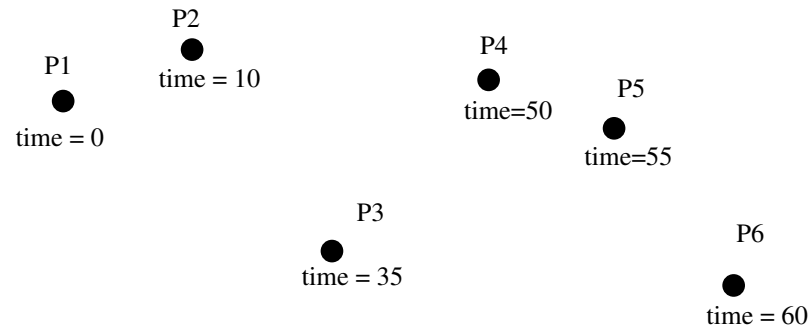
❖ Sterowanie
prędkością

❖ Rozpędzanie
i zatrzymanie

❖ Ogólne funkcje
odległości

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- Warunki (P_i, t_i) , $i = 1, \dots, j$.
- Krzywe B-sklejane $P(t) = \sum_{l=1}^{n+1} B_l N_{l,k}(t)$,
 $2 \leq k \leq n+1 \leq j$
- Układ $P = NB$
  - ◆ $B = N^{-1}P$
- Regularyzacja
  - ◆ $N^T P = N^T N B$
    - $B = (N^T N)^{-1} N^T P$

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

- ❖ Macierz obrotu
- ❖ Kąty Eulera
- ❖ Kwaterniony
- ❖ Interpolacja kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

Animacja Orientacji

Modelowanie orientacji. Macierz obrotu

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwanterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

$$\bullet \quad \frac{1}{2} \left[\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \right] = \begin{pmatrix} 0 & -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & 0 \\ -\frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \end{pmatrix}$$

Kąty Eulera: odchylenie, pochylenie, przechylenie

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

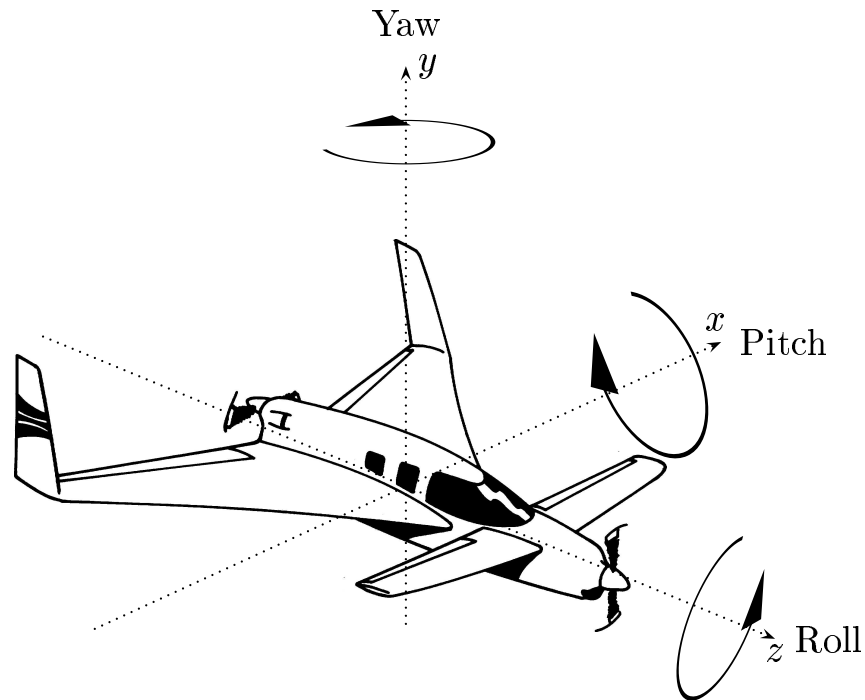
❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwanterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- $R = R_{\theta_y, j} \circ R_{\theta_p, i} \circ R_{\theta_r, k}$
- $M_R = \begin{pmatrix} s_y s_p s_r + c_y c_r & s_y s_p c_r - c_y c_p & s_y c_p \\ c_p s_r & c_p c_r & -s_p \\ c_y s_p s_r - s_y c_r & c_y s_p c_r + s_y c_r & c_y c_p \end{pmatrix}$
- $c_p = \cos \theta_p$, etc.

Ewentualne problemy interpolacji

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwanterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- Interpolacja kątów, okres 360° .
  - ◆ interpolacja od 170° do -170° a interpolacja od 170° do 190°
- niejednoznaczna reprezentacja obrotu:
  - ◆ $\theta'_y = \theta_y \pm 180^\circ$
  - ◆ $\theta'_p = -\theta_p \pm 180^\circ$
  - ◆ $\theta'_r = \theta_r \pm 180^\circ$
- Blokada przegubu
  - ◆ interpolacja od $(0^\circ, 0^\circ, 0^\circ)$ do $(90^\circ, -90^\circ, -90^\circ)$
  - ◆ pozycja pośrednia $(45^\circ, -45^\circ, -45^\circ)$
  - ◆ [Zobacz](#)

Ciało kwaternionów $\mathbb{Q}$

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- $q = q_0 + q_1 i + q_2 j + q_3 k$
- $$\begin{cases} i^2 = -1, & ij = k, & ik = -j, \\ ji = -k, & j^2 = -1, & jk = i, \\ ki = j, & kj = -i, & k^2 = -1. \end{cases}$$
- $\|q\| = \sqrt{q_0^2 + q_1^2 + q_2^2 + q_3^2},$
- $q^* = q_0 - q_1 i - q_2 j - q_3 k,$
- $q^{-1} = \frac{1}{\|q\|^2} q^*,$

Ciało kwaternionów. Przykłady

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

$$q_\alpha = \frac{\sqrt{3}}{3} + \frac{\sqrt{3}}{3}i - \frac{\sqrt{3}}{3}j, \quad q_\beta = \frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}k, \quad q_\gamma = 2$$

- $q_\alpha \pm q_\beta, q_\alpha \pm q_\gamma,$
- $q_\alpha q_\beta, q_\beta q_\alpha, q_\alpha q_\gamma, q_\gamma q_\alpha,$
- $q_\alpha^*, q_\beta^*, q_\gamma^*,$
- $\|q_\alpha\|, \|q_\beta\|, q_\gamma\|,$
- $q_\alpha^{-1}, q_\beta^{-1}, q_\gamma^{-1}.$

Włożenie $\mathbb{R}$ i $\mathbb{R}^3$ w $\mathbb{Q}$

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwanterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- $\mathbb{R} \hookrightarrow \mathbb{Q}$,
- $\mathbb{R}^3 \hookrightarrow \mathbb{Q} : (v_1, v_2, v_3) \mapsto v_1 i + v_2 j + v_3 k$.
- $q = s + v_1 i + v_2 j + v_3 k = [s|v]$.
  - ◆ $[s|v][s'|v'] = [ss' - v \cdot v', sv' + s'v + v \times v']$.

Kwaterniony a obroty

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

Twierdzenie 1. Niech $R_{\theta,u}$ będzie obrotem dookoła osi u ($\|u\| = 1$),

$q = \cos(\theta/2) + \sin(\theta/2)u_1i + \sin(\theta/2)u_2j + \sin(\theta/2)u_3k$.

Wtedy $\forall v \in \mathbb{R}^3$

$$Rv = qvq^{-1}$$

Animacja Orientacji. Kwaterniony

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- Obrót o kąt θ dookoła osi (u_1, u_2, u_3) .
- $q = (\cos(\theta/2), \sin(\theta/2)u_1, \sin(\theta/2)u_2, \sin(\theta/2)u_3)$
- $q = (q_0, q_1, q_2, q_3), \quad \|q\|^2 = \sum q_i^2 = 1:$
  - ◆ $\theta = 2 \arccos q_0,$
  - ◆ $u = \frac{1}{\sqrt{1-q_0^2}}(q_1, q_2, q_3) = \frac{1}{\sin \theta/2}(q_1, q_2, q_3),$
  - ◆ $q = (\cos(\theta/2), \sin(\theta/2)u_1, \sin(\theta/2)u_2, \sin(\theta/2)u_3)$
- $R_\theta = R_{\theta+360^\circ} \Rightarrow -q \sim q$

Kwaternion a macierz obrotu

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

● $q \rightarrow M_R$:

◆ $i \mapsto qi q^{-1}, j \mapsto qj q^{-1}, k \mapsto qk q^{-1},$

◆
$$M_R = \begin{pmatrix} q_0^2 + q_1^2 - q_2^2 - q_3^2 & 2q_1q_2 - 2q_3q_0 & 2q_1q_3 + 2q_2q_0 \\ 2q_1q_2 + 2q_3q_0 & q_0^2 - q_1^2 + q_2^2 - q_3^2 & 2q_2q_3 - 2q_1q_0 \\ 2q_1q_3 - 2q_2q_0 & 2q_2q_3 + 2q_1q_0 & q_0^2 - q_1^2 - q_2^2 + q_3^2 \end{pmatrix}.$$

● $M_R \rightarrow q$:

◆
$$\begin{cases} m_{2,1} + m_{1,2} = 4q_1q_2, & m_{1,3} + m_{3,1} = 4q_1q_3, & m_{3,2} + m_{2,3} = 4q_2q_3, \\ m_{2,1} - m_{1,2} = 4q_3q_0, & m_{1,3} - m_{3,1} = 4q_2q_0, & m_{3,2} - m_{2,3} = 4q_1q_0, \end{cases}$$

◆
$$\begin{cases} 2m_{0,0} - \text{Tr } M = 4q_0^2 - 1, & 2m_{1,1} - \text{Tr } M = 4q_1^2 - 1, \\ 2m_{2,2} - \text{Tr } M = 4q_2^2 - 1, & 2m_{3,3} - \text{Tr } M = 4q_3^2 - 1. \end{cases}$$

Interpolacja kwaterionów

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

❖ Macierz obrotu

❖ Kąty Eulera

❖ Kwaterniony

❖ Interpolacja
kwaternionów

Wykorzystanie
Ścieżek

- Liniowa: $q(u) = (1 - u)q_0 + uq_1$
- Łukowa (slerp): $q(u) = \frac{\sin(1-u)\theta}{\sin \theta} q_1 + \frac{\sin u\theta}{\sin \theta} q_2$
- Interpolacja krzywymi Béziera
  - ✦ w algorytmie de Casteljau użyć slerp

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- ❖ Ruch po ścieżce
- ❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki
- ❖ Kamera
- ❖ Wygładzanie
- ❖ Ścieżka na
powierzchni

Wykorzystanie Ścieżek

Ruch po ścieżce

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Dany jest tor ruchu obiektu (kamery), sparametryzowany długością łuku oraz funkcja przesunięcia
  - ◆ ustalić zmianę położenia oraz zorientowania
  - ◆ jeżeli punkty na torze pochodzą z pomiarów, trzeba tor wygładzić
  - ◆ dodatkowo ścieżka może leżeć na powierzchni innego obiektu
  - ◆ ścieżka bezkolizyjna

Zorientowanie wzdłuż ścieżki

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

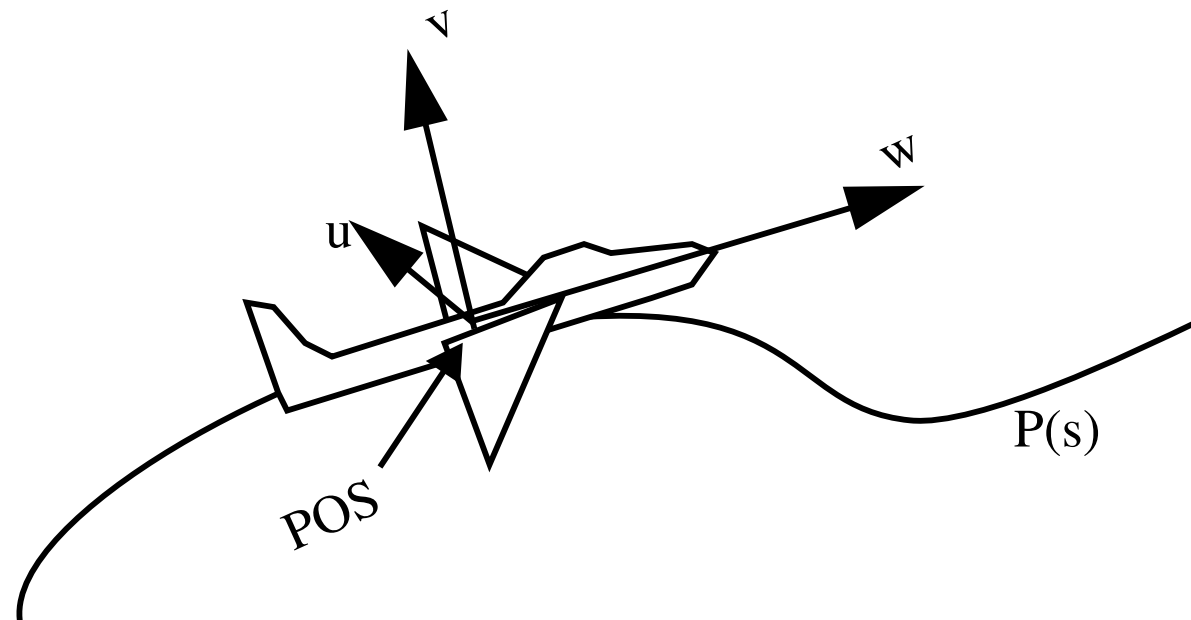
❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Lokalny układ współrzędnych (u, v, w) (prawoskrętny)
- Początek jest na ścieżce $P(s)$

Układ Freneta

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Jean Frédéric Frenet, 1847

$$w = \frac{P'(s)}{|P'(s)|}$$

$$u = \frac{P''(s) \times P'(s)}{|P''(s) \times P'(s)|}$$

$$v = u \times w$$

Układ Freneta, problemy

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

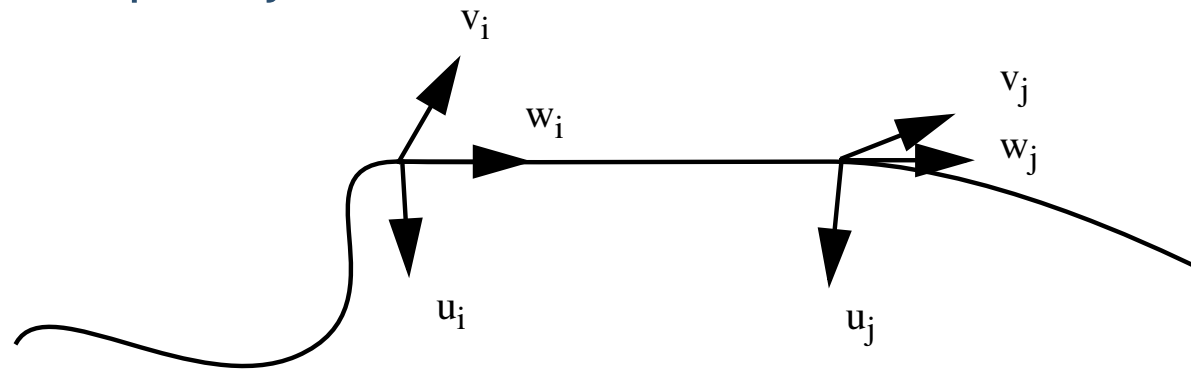
❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Brak naturalnego kierunku „do góry”
- Punkty spłaszczenia ($P''(s) = 0$)

♦ interpolacja na odcinku

- Nieciągłość wektora normalnego (dwa półokręgi)
- Wektor styczny nie określa kierunku, do którego podąża obiekt
- Wektor v (kierunek „do góry”) może gwałtownie się obracać

Układ Freneta, ważna informacja

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Wektor normalny wskazuje kierunek skrętu
  - ◆ można pochylić obiekt w tę stronę
  - ◆ bądź w przeciwnym kierunku (siła odśrodkowa)

Ruch kamery po ścieżce

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Wybrać środek zainteresowania (COI) w ustalonym punkcie sceny (w środku jednego z obiektów)
  - ◆ $w = \text{COI} - \text{POS}$
- Niech oś Oy określa kierunek „do góry”
  - ◆ $u = w \times y$
  - ◆ $v = u \times w$

Kierunek patrzenia

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce
❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie
❖ Ścieżka na
powierzchni

- Kierunek do COI
  - ✦ przechodzenie blisko COI może spowodować gwałtowne zmiany kierunku
- Punkty na krzywej
- Punkty na innej krzywej
- Interpolowane punkty na scenie
- Kierunek „do góry”:
  - ✦ w płaszczyźnie w i y
  - ✦ odchylony od tego kierunku

Wybór środka zainteresowania

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce
❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie
❖ Ścieżka na
powierzchni

- Punkt na krzywej z wyprzedzeniem $P(s + \Delta s)$
  - ◆ wykorzystać parametryzację łukową
  - ◆ na końcu ścieżki można użyć interpolacji z wektorem stycznym w końcowym punkcie
  - ◆ chwiejąca się kamera
    - uśrednienie kilka punktów krzywej
      - ◆ za mało punktów (albo blisko siebie) — efekt pozostaje
      - ◆ za dużo punktów — kamera będzie zbyt statyczna
- Wprowadzenie dla COI funkcji $C(s)$
- Można wprowadzić dla kierunku „do góry” funkcję $U(s)$
 $w = C(s) - P(s)$, $u = w \times (U(s) - P(s))$, $v = u \times w$.

Wyglądanie ścieżki

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

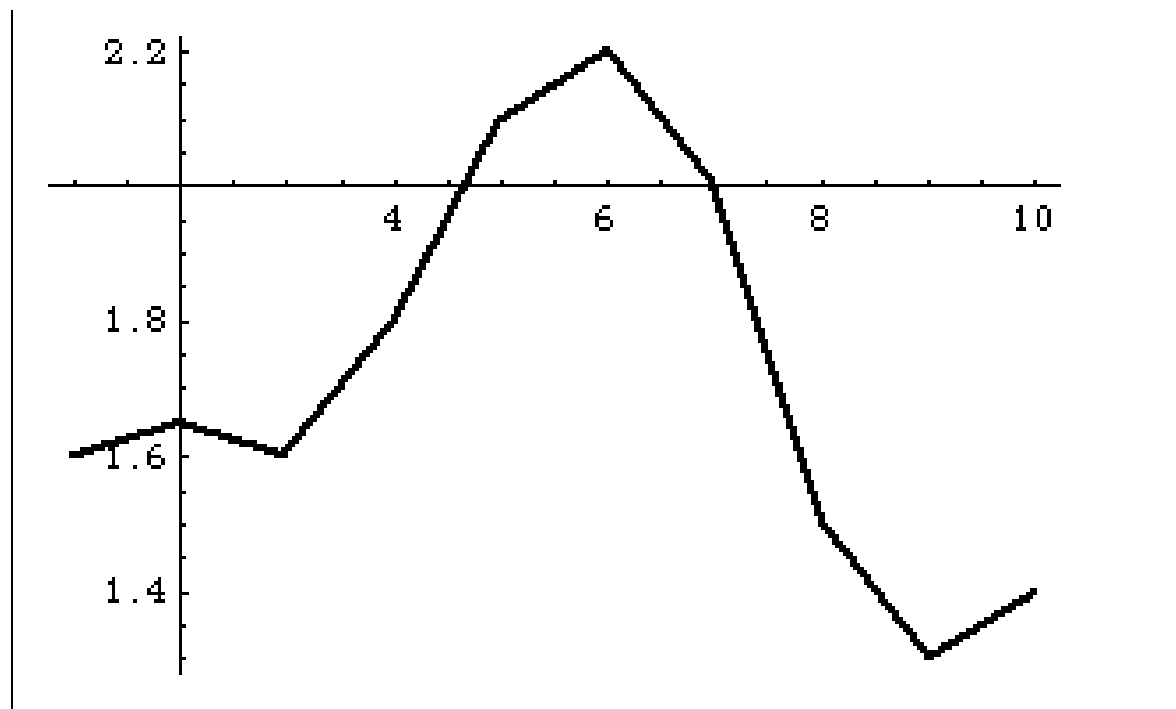
❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wyglądanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Jeżeli kolejne punkty pochodzą z pomiarów, to może być potrzebne wyglądanie

Interpolacja liniowa

Zagadnienie
Interpolacji

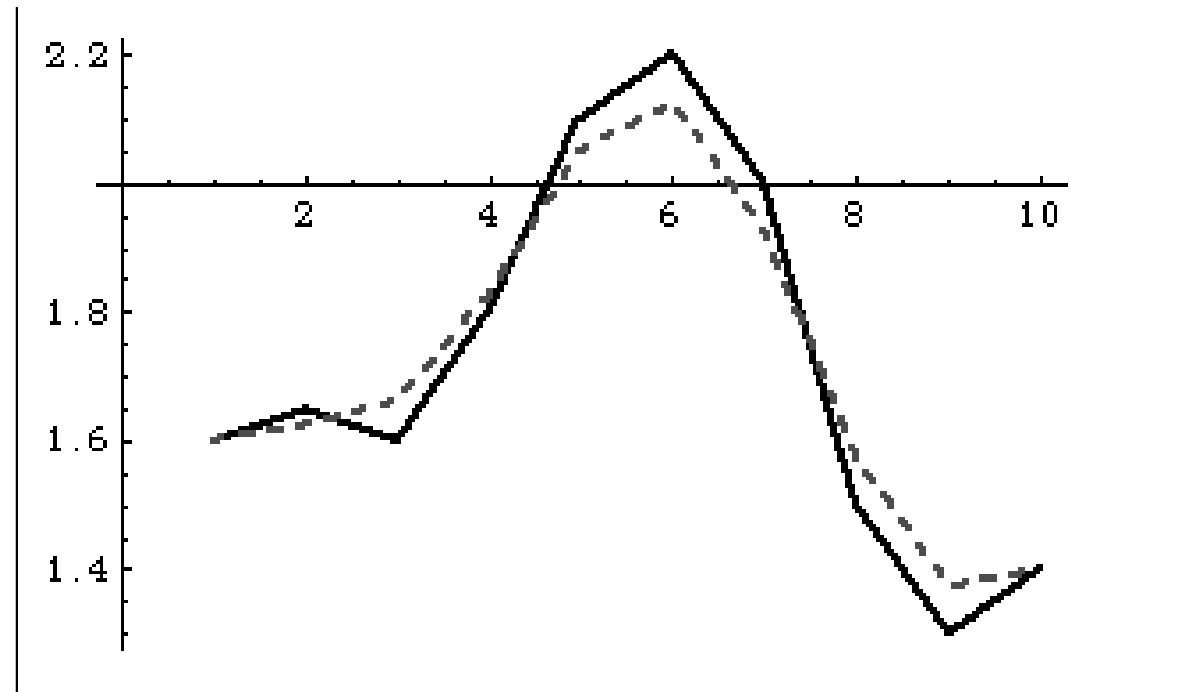
Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- ❖ Ruch po ścieżce
- ❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki
- ❖ Kamera
- ❖ Wygładzanie
- ❖ Ścieżka na
powierzchni

$$p'_i = \frac{1}{2} \left(p_i + \frac{p_{i-1} + p_{i+1}}{2} \right) = \frac{1}{4}p_{i-1} + \frac{1}{2}p_i + \frac{1}{4}p_{i+1}$$

Interpolacja sześcienna

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- $P(u)$ — wielomian stopnia 3, przechodący przez sąsiadujące punkty $P(0) = p_{i-1}$, $P(\frac{1}{4}) = p_i$, $P(\frac{3}{4}) = p_{i+1}$, $P(1) = p_{i+2}$
- $p'_i = \frac{1}{2} (P(\frac{1}{2}) + p_1)$
  - ◆ układ równań
  - ◆ wzór Lanrange'a
  - ◆ wzór Newtona
- Na końcach przedziału można użyć paraboli $P(0) = p_0$, $P(\frac{2}{3}) = p_2$, $P(1) = p_3$, $p'_1 = \frac{1}{2} (P(\frac{1}{3}) + p_1)$
- Pierwszy punkt bez zmian
  - ◆ można użyć krzywej drugiego stopnia:
 $p'_0 = p_3 + 3(p_1 - p_2)$

Interpolacja sześcienna, przykład

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

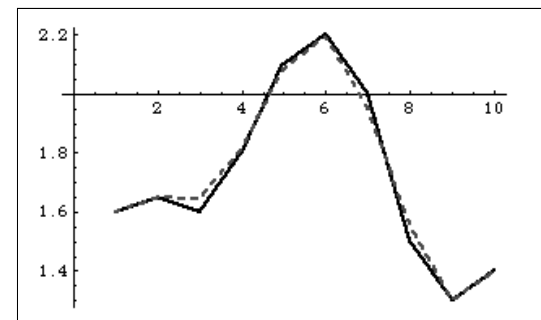
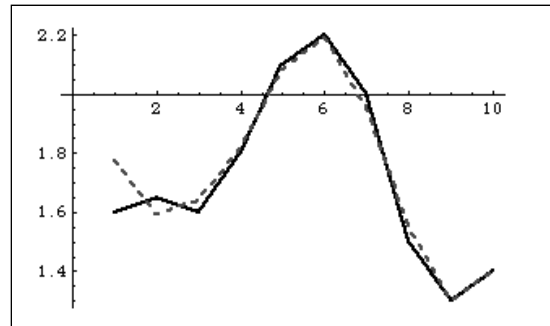
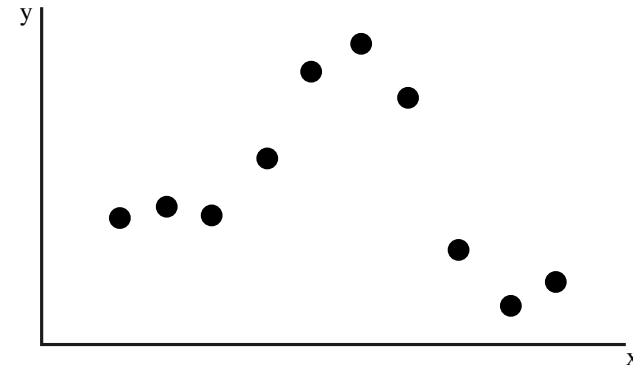
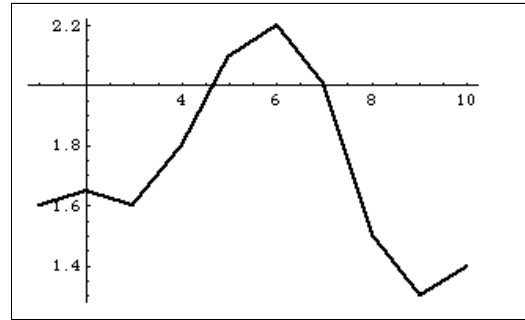
❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

Użycie splotu

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- $p_i = f(x_i)$
- Splot: $f \star g(x) = \int_{-\infty}^{\infty} f(x + u)g(u) du$
- $g(u)$ — filtr, $\int_{-\infty}^{\infty} g(u) du = 1$
- Całkę można obliczyć numerycznie
- W punktach końcowych funkcję można dowolnie rozszerzyć

Przykłady filtrów

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

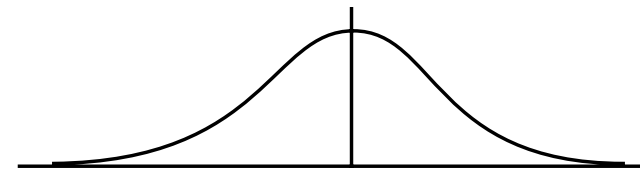
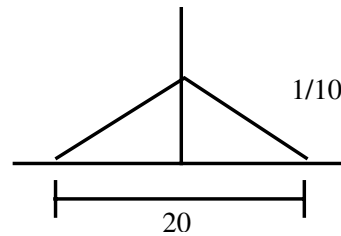
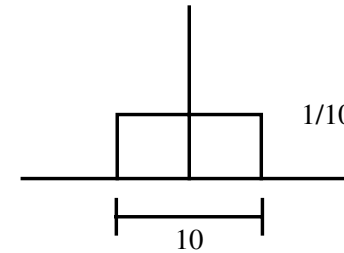
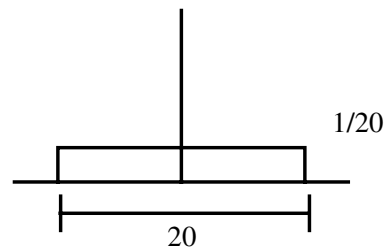
❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- prostokątny, dachowy, gaussowski

Splot z filtrem dachowym

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

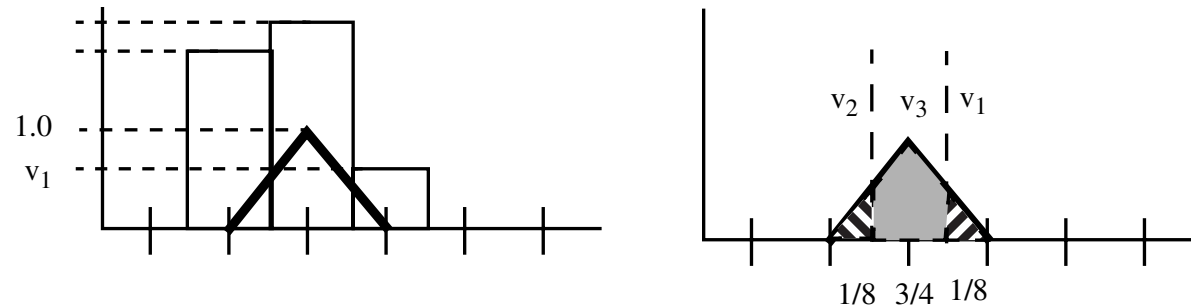
❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

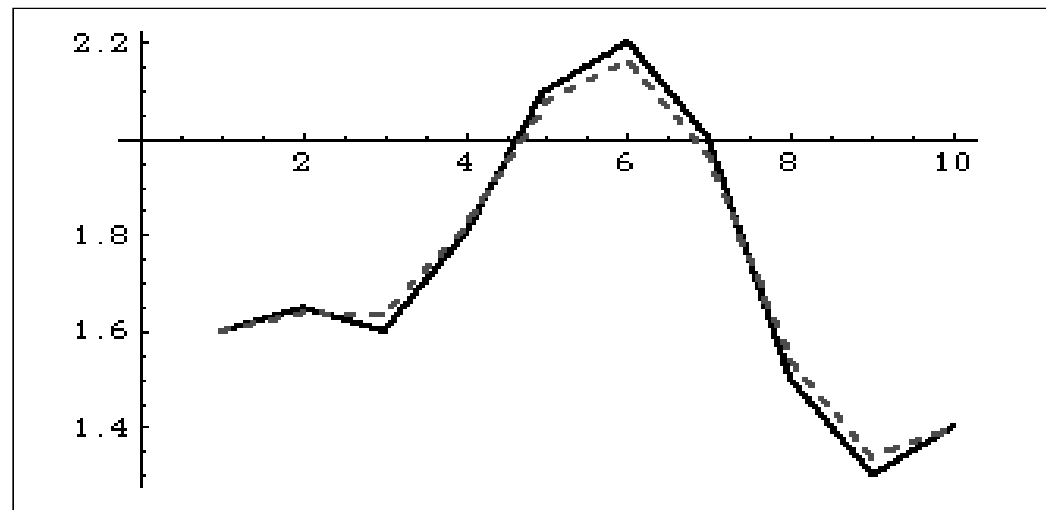
❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

$$\bullet \quad v = \frac{1}{8}v_1 + \frac{3}{4}v_2 + \frac{1}{8}v_3$$

Aproksymacja krzywymi B-sklejanyymi

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Można użyć krzywych B-sklejanych
  - ◆ wynik – gładka krzywa
  - ◆ nie przechodzi przez dane węzły

Wyznaczenie ścieżki na powierzchni

Zagadnienie
Interpolacji

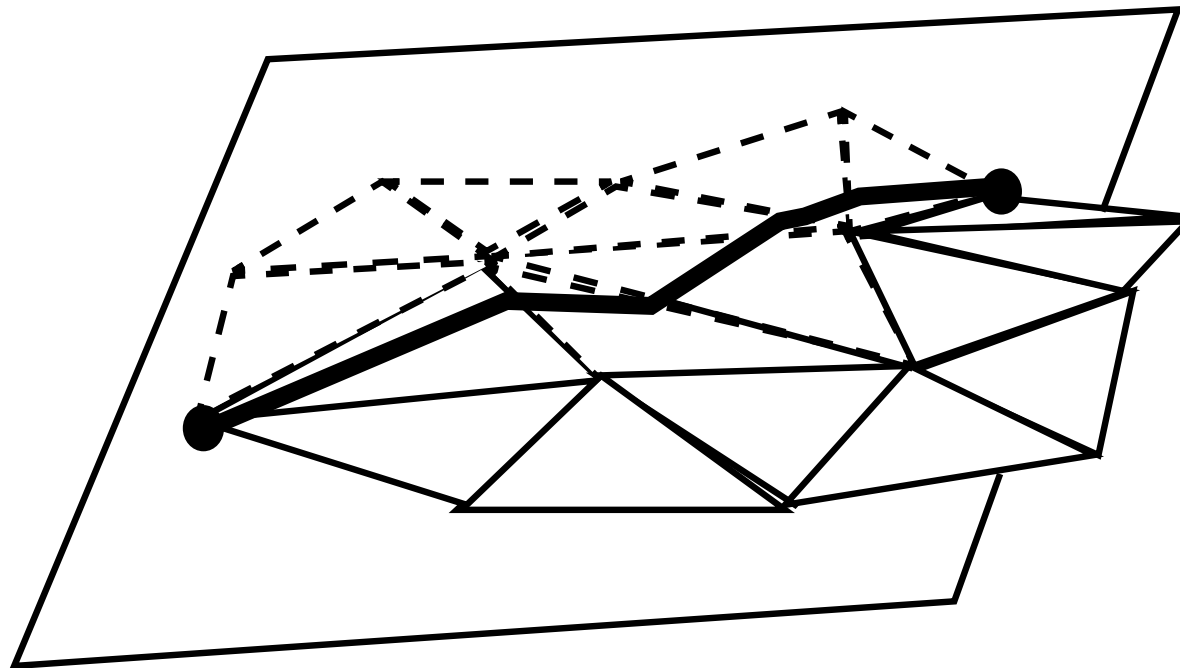
Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- ❖ Ruch po ścieżce
- ❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki
- ❖ Kamera
- ❖ Wygładzanie
- ❖ Ścieżka na
powierzchni

- Dane są dwa punkty na powierzchni
- Ścieżka najkrótsza — kosztowne obliczeniowo
- Ścieżka prawie najkrótsza:
  - ◆ płaszczyzna łącząca końce ścieżki i możliwie prostopadła do powierzchni

Wyznaczenie ścieżki na powierzchni

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Powierzchnia parametryzowana $P = P(u, v)$
  - ◆ połączyć w dziedzinie (u, v) końce ścieżki odcinkiem (łukiem)
- Skomplikowany mash z trójkątów
  - ◆ algorytm zachłanny wyznaczenia ścieżki z krawędzi masha
    - łączymy bieżący punkt z końcem odcinkiem
    - wybieramy krawędź, która ma najmniejszy kąt z odcinkiem
      - ◆ obliczamy kosinusy

Ścieżka najszybszego spadku

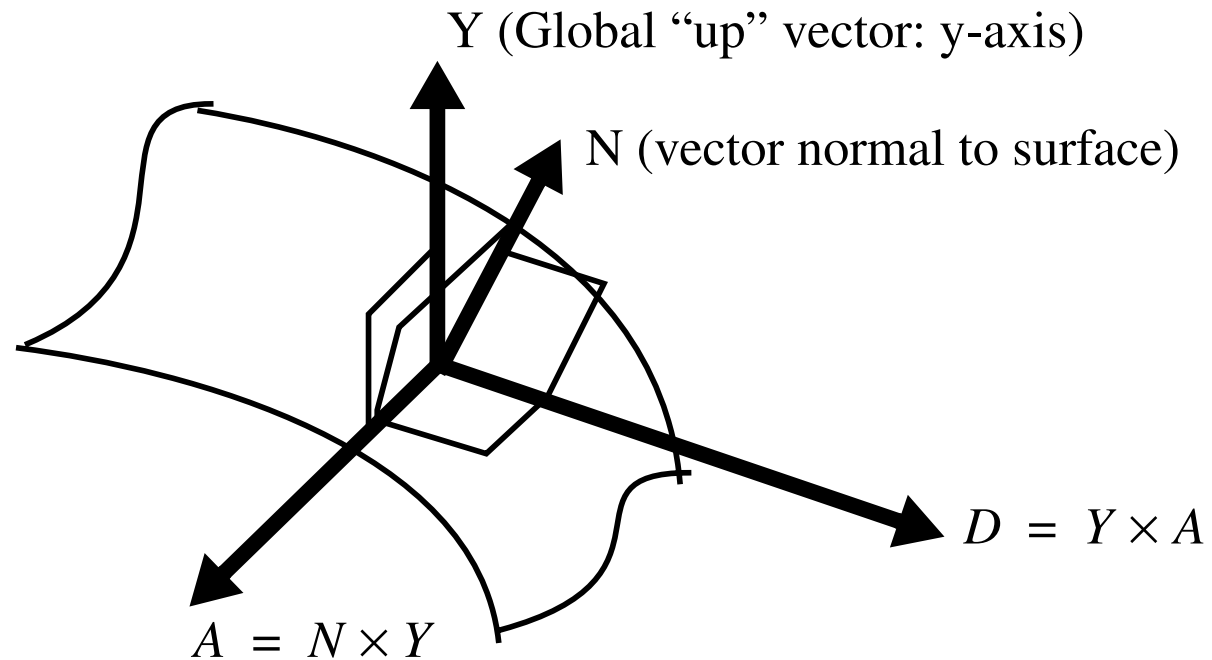
Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

- ❖ Ruch po ścieżce
- ❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki
- ❖ Kamera
- ❖ Wygładzanie
- ❖ Ścieżka na
powierzchni

Ścieżki bezkolizyjne

Zagadnienie
Interpolacji

Sterowanie Ruchem

Animacja Orientacji

Wykorzystanie
Ścieżek

❖ Ruch po ścieżce

❖ Zorientowanie
wzdłuż ścieżki

❖ Kamera

❖ Wygładzanie

❖ Ścieżka na
powierzchni

- Nieruchome przeszkody (albo rozhome o wiadomych torach)
  - ✦ wyznaczenie punktów pośrednich
  - ✦ przybliżenie przeszkód prostymi obiektami (sfera, prostopadłościan)
- Ruchome przeszkody
  - ✦ poszukiwanie możliwego przedłużenia ścieżki przed przeszkodą (algorytm zachłanny)
  - ✦ ruch przeszkod jest przewidywalny